

ШИФР: «Консалтинг»

НАУКОВА РОБОТА

на тему:

«СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

В ДОРАДНИЦТВІ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ

КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми. Постійні і досить важливі зміни в технологіях, ринках збуту і бажаннях клієнтів стали буденністю, і підприємства, які бажають зберегти свою конкурентоспроможність, змушені постійно адаптуватись до нових умов. Для того щоб «залишатися в ринку» часом не вистачає внутрішніх ресурсів для адекватного та своєчасного реагування на зміни, що відбуваються. Тому допомога висококваліфікованих фахівців у конкретній галузі буде і є дуже доречною.

Надання інформації клієнтам з актуальних для них проблем щодо найрізноманітніших об'єктів успішно здійснюють консалтингові компанії або дорадчі служби надаючи свої послуги. Однією із характерних рис розвитку сучасного суспільства є посилення впливу інформаційно-консультаційних технологій на забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва, підвищення конкурентоздатності сільськогосподарських підприємств. Світовий досвід організації інформаційно-консультаційного забезпечення сільськогосподарського виробництва свідчить про ефективність даної діяльності та необхідність її розвитку в ринкових умовах господарювання. Орієнтація економіки України на підвищення конкурентоспроможності в сучасних умовах призводить до активізації наукової діяльності. Без цього є неможливим здійснення прогресивних структурних зрушень у країні, забезпечення сталого соціально-економічного розвитку держави. Головною метою розробки інформаційних технологій для аграрного консультування, що базуються на знаннях, є створення сучасних інформаційних технологій підтримки процесів консультування для прийняття науково-обґрунтованих рішень з різних аграрних питань у будь-який час та у будь-якому місці, будь-якими засобами та в будь-якій прикладній аграрній сфері.

Значний внесок в становлення дорадництва зробили всесвітньо відомі вчені: Ван Ден Бен, С. Джонсон, В. Рівера, Р. Шмідт та інші [1, 19]. Розвиток теорії та

методології інформаційно-консультаційної діяльності висвітлений у роботах українських вчених: В. Амбросова, О. Бородіної, В. Верби, В. Галушка, А. Діброви, О. Єрмакова, С. Кваші, Т. Кальної-Дубінюк, В. Кошелева, М. Кропивка, І. Кудінової, І. Охріменка, О. Шкільова та інших [1,4,5,6,7].

Разом з тим, важливе значення має виявлення особливостей розвитку дорадництва в умовах дії глобалізаційних та інтеграційних процесів, обґрунтування напрямів і форм надання дорадчих послуг з врахуванням наявності новітніх інформаційних технологій, що динамічно змінюються, вдосконалення державної підтримки дорадництва. Належну увагу слід приділити вдосконаленню організації дорадництва та інструментам консультування для покращення доступності дорадчих послуг. Окреслене коло проблем визначило тему, мету та завдання наукової роботи.

Мета дослідження полягає у поглибленні та висвітленні основних теоретичних засад розвитку інформаційних ресурсів та пошуку альтернативних методів провадження процесів надання освітніх та консалтингових послуг за допомогою інноваційних інструментів.

Досягнення цієї мети зумовило необхідність комплексного вирішення наступних **задач**:

- розкрити сутність та теоретичні основи дорадництва, а також виявити його роль в розвитку сільськогосподарського сектору країни;
- здійснити пошук інноваційних можливостей реалізації процесу консультування;
- охарактеризувати концепцію формування об'єднань фахівців за видами діяльності для розвитку електронної інформаційно-консультаційної системи дорадництва;
- розглянути особливості створення комплексних інтерактивних консалтингових систем.

- здійснити Swot-аналіз Crowex та інструменту підвищення освіченості сільських товаровиробників;
- розглянути та проаналізувати процес надання освітніх та консалтингових послуг за допомогою Crowex та e-Доради.

Об'єкт дослідження – процес формування інформаційних ресурсів дорадництва як інструменту підвищення конкурентноздатності сільськогосподарських підприємств в ринкових умовах.

Предмет дослідження - сукупність теоретичних, методичних і практичних напрямів поліпшення процесу провадження освітніх, консалтингових послуг за допомогою інформаційних ресурсів.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є діалектичний і абстрактно-логічний метод пізнання економічних явищ та положень економічної теорії. Теоретичною базою дослідження стали праці класиків економічної науки, сучасних вітчизняних та зарубіжних учених економістів, маркетологів та агрономів, Закони України, укази Президента України, постанови Верховної Ради та Уряду України.

Для реалізації поставлених у роботі задач використовувалося широке коло методів, а саме: абстрактно-логічний, проведення теоретичного узагальнення і порівняльного аналізу - для узагальнення існуючих та визначення найбільш ефективних інформаційно-консультаційних заходів, монографічний метод - для вивчення існуючих та перспективних розробок для рослинництва, форм і способів організації інформаційно-консультаційної діяльності, принципів економіко-математичного моделювання консультаційного процесу, нормативних документів, статистичних збірників та наукових праць, табличний та графічний методи - для аналізу статистичних даних в табличній та графічній формі, SWOT аналіз - для визначення переваг і недоліків. Для обробки статистичного та фактичного

матеріалу використовувалася сучасна електронно-обчислювальна та комп'ютерна техніка.

Інформаційну базу дослідження складають законодавчі та нормативні акти України, офіційні матеріали Державної служби статистики України, наукові розробки вітчизняних і закордонних учених, матеріали наукових конференцій, семінарів, наукові публікації, Інтернет-ресурси, а також статистичні та соціологічні дані.

Загальна характеристика роботи. В роботі розкрито електронне дорадництво як інструмент підвищення конкурентноздатності сільськогосподарських підприємств в ринкових умовах. Проведене дослідження виявило, що створення ефективної і надійної електронної інформаційно-консультаційної системи для сільськогосподарських виробників і сільського населення є актуальним, що базується на застосуванні високоефективних електронних технологій e-Екстеншн та інтерактивних консалтингових систем. Крім того у роботі узагальнено теоретико-методичні засади та моделі розвитку інформаційних технологій в дорадництва; розроблено загальні методичні положення для застосування сучасних інформаційно-консультаційних технологій в дорадництві. Проведено Swot-аналіз Growex як інструменту підвищення агрономічної освіченості населення; розглянуто та проаналізовано процес надання освітніх та консалтингових послуг за допомогою Crowex.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДОРАДНИЦТВІ.....	7
1.1. Теоретичні основи дорадництва в сільському господарстві.....	7
1.2. Сучасні інформаційно-консультаційні технології в дорадництві.....	10
Висновки до розділу 1.....	14
Розділ 2. АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ДОРАДНИЦТВА.....	15
2.1. Інтернет-ресурси як інноваційне джерело інформації.....	15
2.2. Шляхи реалізації процесу навчання та консультування за допомогою інтернет-ресурсів в сучасних умовах.....	19
Висновки до розділу 2	22
Розділ 3. ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНЬ ФАХІВЦІВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОГО ДОРАДНИЦТВА	23
3.1. Методика створення об'єднань фахівців за видами діяльності.....	26
3.2. Проект Growex та основні засади його існування.....	28
Висновки до розділу 3	28
ВИСНОВКИ.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
ДОДАТКИ	34

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДОРАДНИЦТВІ

1.1. Теоретичні основи дорадництва в сільському господарстві

Інформація в сучасному сільськогосподарському виробництві є не менш важливим фактором ніж земля, праця та капітал. Але вона не має ні форми, ні виміру, і для того, щоб надати їй вигляду і форми, придатної для використання, необхідна впорядкована система її кругообігу, яку забезпечує інформаційно-консультаційна діяльність – аграрний консалтинг, або дорадництво.

Інформація в сільськогосподарському виробництві може використовуватися декількома шляхами. Найпростіший спосіб – це трансфер або перенесення, коли вона майже не зазнає змін від джерела до безпосереднього втілення, такий спосіб називають також розповсюдженням знань. Більш складний спосіб передачі інформації є дорадництво або консультування. Особливістю цього процесу є те, що він передбачає процес зв'язку та комунікації між носієм цієї інформації (знань, досвіду) та тим кому вона призначена. Тобто вона трансформується таким чином, що той хто її отримує, може нею управляти та використовувати.

У період переходу України до нових ринкових відносин з 1991 року утворився вакуум між виробниками сільськогосподарської продукції та її споживачами. Тоді і виникла необхідність у дорадництві в Україні – інформаційно-консультаційній допомозі сільськогосподарським товаровиробникам та населенню.

У сільському господарстві багатьох країн світу функціонує система аграрного консалтингу. Її основні принципи і методи збігаються з консультуванням, хоча основний наголос робиться на розповсюдженні знань.

Аграрний консалтинг передбачає свідоме використання процесу передачі інформації щоб допомогти людям формувати вірні думки та приймати правильні рішення [4, 7].

Звичайно, консалтингова діяльність має також і освітню мету: навчити формувати погляди та приймати рішення. Це може бути ефективним інструментом для стимулювання сільськогосподарського розвитку у випадках, коли фермери не в змозі досягти своїх цілей, оскільки мають недостатній рівень підготовки та знань.

Служба аграрного консалтингу може намагатися досягти змін у напрямку, який вона вважає бажаним для фермерів, такому, як, наприклад, покращення контролю за хворобами рослин. Вона також може сприяти фермерам у досягненні їхніх власних цілей, наприклад допомогти у виборі ефективнішої технології з метою підвищення рентабельності або навчити фермерів, як вирощувати рослини та тварини, щоб одержати найбільший прибуток, як організуватися в кооперативи та інші фермерські організації.

Розвиток сільськогосподарського дорадництва в Україні є важливим елементом для подальшого розвитку аграрної сфери економіки. Необхідність поширення сільськогосподарських знань серед виробників сільського господарства, їх навчання та інформаційна підтримка визнана також у переважній більшості країн світу.

Успішність аграрного сектору в значній мірі залежить від його динамічності щодо освоєння новітніх технологій, використання ринкової кон'юнктури, а також організаційних змін, необхідних для його поступального розвитку. Цю роль і покликана виконувати система сільськогосподарського дорадництва, головною метою якої є поширення та впровадження у виробництво сучасних досягнень науки, техніки і технологій, а також надання сільськогосподарським товаровиробникам і сільському населенню дорадчих послуг з питань

менеджменту, маркетингу, застосування сучасних технологій та розвитку соціальної сфери села, підвищення рівня знань та вдосконалення практичних навичок прибуткового господарювання сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення.

Найважливіша функція дорадчих формувань полягає в тому, щоб навчити сільськогосподарських товаровиробників приймати самостійно рішення з господарської діяльності за ринкових умов.

Система аграрного консалтингу складається з таких чотирьох підсистем:

- Інформаційно-довідкова. Забезпечує ведення та поповненням банку даних інформаційними ресурсами, що поставляються науковими організаціями, бібліотеками, консультаційними службами, товаровиробниками;
- Консультаційна. Поєднує структури з консультаційного обслуговування галузі і підприємств АПК з економічного аналізу, організації, управління, технології та економіки виробництва, бізнес-планування, моніторингу й іншим напрямкам.
- Інноваційна. Забезпечує створення інновацій на базі нових знань, які дозволяють споживачу підвищити рівень розвитку виробництва, сприяє освоєнню (комерціалізації) знань;
- Навчальної. Відкрита систем, яка спирається на інформаційну підсистему і практичне консультування; залучає до навчального процесу не тільки кадри консультаційних служб, а й викладачів вищої школи та вчених [11].

Таким чином, йдеться не просто про доведення інформації до товаровиробників – аграрний консалтинг є складною специфічною системою, що реалізує форми і методи управлінської та навчальної діяльності.

Підсумовуючи зазначимо, що дорадництво – це явище, завдання якого забезпечити сталий розвиток аграрного виробництва та сформувавши нове село. А

дорадчі служби — це найефективніший інструмент упровадження державної аграрної політики будь-якої країни.

1.2. Сучасні інформаційно-консультаційні технології в дорадництві

Інформаційні технології, за даними Європейської федерації асоціацій управлінського консалтингу (FEACO), зараз найбільш затребувані західним ринком. У Європі на них припадає понад 40% виручки, заробленої консультантами. На першу позицію у світовому рейтингу консалтингових компаній за минулі роки вийшла компанія IBM, для якої пріоритетним напрямом діяльності є інформаційні технології.

Домінування інформаційних технологій у консалтингу пояснюється тим, що після того, як консультант завершив консультаційний процес більшість управлінських рішень має бути закріплено на тривалий термін, а способом закріплення стає програмний продукт або якийсь бізнес-процес чи декілька бізнес-процесів, об'єднаних в єдине ціле в компанії-клієнта. Можна відмітити, що цей сектор консалтингового ринку має дуже великі перспективи. Проте відставання українських підприємств по інформатизації від своїх західних колег очевидне.

Основною функцією консультанта є забезпечення клієнта інформацією. У деяких випадках це може бути його єдиним або головним завданням – наприклад, коли клієнт хоче порівняти діяльність своєї фірми із іншими, використовуючи для цього дані, які надасть йому консультант.

Інформація - велика сила і може значною мірою впливати на людей, які нею цікавляться та здатні за її допомогою робити висновки. У багатьох випадках достатньо знайти консультанта і представити йому інформацію, яка дозволить

клієнту змінити напрям його роботи, прийняти рішення про капіталовкладення або визначити, які організації досягають найкращих результатів.

Сфера інформаційних послуг швидко розвивається і набуває сучасного значення. Ці послуги включають у себе різні типи постійних та одноразових послуг, за їх допомогою клієнти можуть знайомитись із практичними та теоретичними розробками в галузях, що мають життєво важливе значення для їх ділової активності.

Інформаційна послуга – цінна пряма послуга клієнта та джерело нових контактів. Клієнт за допомогою цієї послуги може отримати нові ідеї та рекомендувати консультанту вивчити їх з метою впровадження у практику.

Нова хвиля розвитку ринку консалтингових послуг в Україні була пов'язана з інтервенцією інформаційних технологій, формуванням нових консалтингових продуктів, пов'язаних з автоматизацією процесів управління підприємством. Про колонізацію компаніями ринку консультування, що пропонують інформаційні технології, свідчить той факт, що більша частина учасників щорічної виставки «Управління підприємством» пропонували консалтингові продукти, за основу яких було взято програмні продукти. Нині можна констатувати той факт, що в Україні консалтинговий ринок має зміщення акценту у бік ІТ-продуктів (за критерієм ємності цього сегмента у сукупному попиті на консалтингові послуги). Серед найпопулярніших продуктів, які пропонують консалтингові компанії – це комплекс послуг з фінансового управління, управління персоналом і різних технологій (впровадження процесного і проектного управління, збалансованої системи показників, бюджетування тощо) [25].

У таблиці 1.1 представлено основні переваги використання інформаційних систем та технологій. Автоматизовані інформаційні системи в консалтингу дозволяють структурувати інформацію з підрозділів, інтегруючи її в єдину систему, яка допомагає користувачеві вирішити ряд важливих завдань, а саме:

Таблиця 1.1

Основні переваги використання інформаційних систем та технологій

Попередній стан	Технології	Майбутній стан
Інформація може появлятися одночасно в одному місці	Розподіл баз даних	Інформація може появлятися одночасно в тих місцях, де вона необхідна
Складні види робіт можуть виконувати лише експерти	Експертні системи	Роботу експерта може виконувати звичайний працівник
Необхідність вибору між централізацією і децентралізацією бізнесу	Телекомунікаційні мережі	Бізнес може використовувати переваги централізації та децентралізації одночасно
Всі рішення приймаються менеджерами	Засоби підтримки рішень (доступ до баз даних, засоби моделювання тощо)	Прийняття рішень стає частиною обов'язків кожного працівника
Для отримання, зберігання, пошуку та передачі інформації необхідний офіс	Безпроводний зв'язок і переносні комп'ютери	Співробітники можуть відсилати та отримувати інформацію з того місця, де вони знаходяться
Найкращий контакт з потенційним клієнтом – це особистий контакт	Інтерактивний відеодиск	Найкращий контакт з потенційним клієнтом – це ефективний контакт
Щоб знайти об'єкт необхідно знати, де він знаходиться	Автоматичне індексування	Об'єкти самі вказують на своє місцезнаходження
Плани робіт періодично переглядаються та коригуються	Потужні комп'ютери	Плани переглядаються та корегуються оперативно, якщо є потреба

- проведення комплексного аналізу підприємства;
- побудова діаграм бізнес-процесів, структурування інформаційних потоків;
- аналітична діяльність, аналіз і оптимізація документообігу;
- аналіз, оцінка та оптимізація організаційної структури підприємства.

Розглянемо основні інформаційні системи, які можуть бути використані консультантами.

Системи MRP (Material Requirements Planning) – це системи планування вимог до сировини та матеріалів, які дозволяють оптимально завантажувати виробничі потужності, закупаючи у цьому разі необхідну для виконання поточного плану їх кількість.

Системи ERP (Enterprise Resources Planning) – це системи комплексного планування ресурсів підприємства. Якщо системи MRP використовуються для планування виключно ресурсів виробництва, то системи ERP займаються плануванням всіх ресурсів підприємства (управління персоналом, замовленнями, фінансами тощо).

Порівняно з системами MRP у системах ERP з'явилися розвинені засоби управління фінансами і персоналом, розвинені засоби підтримки прийняття рішень, засоби конфігурації та інтеграції.

Створення сучасних інформаційних технологій підтримки процесів консультування та прийняття рішень аграрними дорадчими службами є головною метою розробки інформаційних технологій для аграрного консультування, що базуються на знаннях.

Для реалізації цієї мети необхідна наявність:

- платформи суспільних зв'язків, що містить новини, інформацію про аграрну діяльність, форуми й чати із взаємодії з державними органами, юристами, організаціями тощо;
- платформи e-learning, де люди можуть одержати або підвищити свій рівень з питань сільського господарства;
- платформи супроводу проблем виробника від перспективного планування (бізнес-планування) до збуту та реалізації щоденних операцій.
- платформи супроводу консультаційних послуг;
- платформи супроводу наукових досліджень та розробок.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

За результатами аналізу теоретичних засад інформаційно-консультаційної діяльності в Україні визначено, що на підставі існуючої законодавчої бази фактично сформовані умови для розвитку інформаційно-консультаційної діяльності в сільськогосподарському секторі економіки.

Організація інформаційно-консультаційної діяльності реалізується через систему поширення знань і досвіду консультанта: розповсюдження інформації про інноваційні технології, надання сільськогосподарським товаровиробникам і сільському населенню консультаційних послуг, допомоги з впровадження у виробництво сучасних розробок науки і загального підвищення рівня знань і удосконалення практичних навичок в умовах ринкової економіки.

В роботі визначено, що процес перетворення інформації про інноваційні розробки в інформацію, придатну до втілення у практику, за допомогою заходів інформаційно-консультаційного обслуговування становить сутність дорадництва у сільському господарстві.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ДОРАДНИЦТВА

2.1. Інтернет-ресурси як інноваційне джерело інформації

Сьогодні у світі найважливішою складовою освіти людини є вільне володіння інформаційними технологіями. Розвиток сучасної цивілізації напряму залежить від глобальних перетворень інформаційних ресурсів і засобів їх використання в усіх регіонах світу.

Останнім часом індустрія інформації перетворилася в нову галузь світової економіки, вона стала невід'ємною складовою сучасних процесів глобалізації, що відкриває широкий доступ до сучасних технологій, науки та культури і водночас впливає на трансформацію людства.

Основою для прибуткової та ефективної діяльності сільськогосподарського виробника є прийняття ефективних і раціональних рішень. Сільському господарству необхідна «революція виробництва і якості». Сучасні інформаційні та комунікаційні технології, що реалізують ефективний доступ до знань та інформації, виступають базою для такої революції.

Як стверджують фахівці, сучасна людина за місяць отримує та обробляє стільки інформації, скільки людина XVII ст. отримувала за все своє життя. Щомісяця в мережі Facebook викладається у відкритому доступі 30 млрд нових джерел інформації, у середньому кожну хвилину через Інтернет відправляється 200 млн електронних листів.

Цілком закономірно, що за таких глобалізаційних процесів Інтернет став найпопулярнішим джерелом інформації та набув у суспільстві оцінки найавторитетнішого ресурсу, оскільки пошук даних у мережі зручний, простий,

потребує значно менше часу, ніж інший спосіб пошуку необхідної інформації без допомоги електронних ресурсів.

У свою чергу постійний розвиток інтернет-технологій, створення глобальних інтеграційних ресурсів сприяє розширенню інтернет-аудиторії, яке відбувається як на рівні державних, комерційних, громадських установ – з метою вирішення найважливіших проблем економічного, політичного характеру, так і на рівні окремої людини – для забезпечення комунікаційних потреб, прояву творчості при створенні інформаційних потоків.

Зростання інтернет-аудиторії, зі свого боку, спричиняє появу нових інформаційних сервісів, ресурсів, великих інформаційних масивів.

Потреба у оперативному та ефективному доступі широких кіл населення до джерел різноманітних відомостей та послуг є важливою проблемою розвитку національної системи консультування в Україні. Задовольнити цю потребу можливо за умов переважного використання інформаційних систем на базі мережі Інтернет для збирання, реєстрації, опрацювання, розподілу (каталогізації) інформації та надання консультацій. Це можливе за умови використання інтерактивних інформаційних систем.

Створення спеціалізованих Інтернет-порталів для надання консультаційних послуг є одним із найперспективніших заходів у цьому напрямі. Подібні системи мають такі переваги перед роботою консультанта[16]:

- анонімність та конфіденційність;
- індивідуальний темп роботи;
- доступність;
- відсутність емоційно-суб'єктивної оцінки;
- неупередженість;
- зворотній зв'язок, можливість термінового одержання послуг;
- скорочення терміну роботи;

- добровільна участь;
- територіальна незалежність тощо.

Портал для надання консультацій – це інтерактивний та мобільний спосіб проведення консультацій засобами мережі Інтернет.

На сьогоднішній день наше життя досить тісно пов'язане з таким явищем як соціальні мережі, вони використовуються як молоддю так і більш зрілою аудиторією як для розваг і спілкування з друзями так і для роботи, зокрема пошуку і спілкування з бізнес партнерами, клієнтами, колегами тощо. Соціальні мережі мають високий потенціал для використання в електронному дорадництві. Соціальні мережі – це інтерактивні багатокористувацькі сайти, контент (вміст) яких наповнюється їхніми відвідувачами, з можливістю вказування будь-якої інформації про окрему людину, за якою аккаунт (сторінку) користувача зможуть знайти інші учасники мереж. Соціальні мережі – це соціальні структури, що складаються з груп вузлів, якими є соціальні групи, особистості, індивідууми. Одна із звичайних рис соціальних мереж – це система «друзів» і «груп». Соціальна мережа полегшує створення персонального профілю і віртуальних взаємин. Вони використовуються для пошуку людей зі схожими інтересами та об'єктів цих інтересів. У соціальних мережах зазвичай використовується народна класифікація, практика спільної категоризації інформації.

Перша подоба соціальних мереж з'явилася десь у середині дев'яностих років ХХ століття. З'явилися такі веб-інструменти, використання яких дозволяло встановлювати зв'язки між користувачами в рамках одного сайту. Спочатку користувачі об'єднувалися в мережі для вибудовування і підтримки ділових контактів. Пізніше з'явилися форуми так би мовити за інтересами. Деякі мережі були буквально закритими клубами, інші радо відчиняли свої двері всім бажаючим.

З зростанням інтернет-мереж і розробкою більш зручних для непідготовленого користувача інструментів число людей, що активно користуються Інтернетом, до початку нового тисячоліття значно зросло. Для багатьох інтернет став засобом самовираження. Людська потреба заявити про себе світу до середини двотисячних, мабуть, перевищила якусь критичну масу, тому що з появою приблизно в цей час соціальної мережі «Facebook», яка, за словами її творців, для самовираження користувачів і призначалася, вона в один момент завоювала колосальну популярність.

Як вказувалося вище, інтернет-користувачі об'єднуються в соціальну мережу на базі спеціального веб-ресурсу. Інтерфейс соціальної мережі передбачає реєстрацію учасника, надає учаснику можливість наповнювати своїм контентом соціальну мережу у вільному режимі, вести блоги, які також вільно можуть коментуватись іншими учасниками соціальної мережі. Деякі соціальні мережі мають чати, де учасники можуть спілкуватися в реальному часі.

Однією із величезних позитивних властивостей соціальних мереж є можливість створювати групи за інтересами. У цих групах об'єднуються люди, що дає їм можливість обмінюватися спеціалізованою цікавою для них інформацією.

Будь-яка група людей при очному або заочному спілкуванні потребує встановлених і прийнятих учасниками правил, щоб спільнота не перетворилася на неконтрольований неконструктивний балаган. Так само і в групах, створених у соціальних мережах. Кожна з них має свої правила, за дотриманням яких, зазвичай, стежить модератор.

Загальновідомо, на сьогоднішній день головним критерієм успішного просування будь-якого сайту, зокрема системи електронного дорадництва, є кількість зовнішніх посилань. Оптимізатори вживають різних заходів для збільшення маси зворотніх посилань. Однак не кожне зовнішнє посилання

однаково сприймається пошуковими системами. Одне посилання може володіти великою вагою, інше – меншою.

Зовнішні посилання з соціальних мереж мають велику вагу [8]. Причина полягає в їх природності. Дуже важко впливати на учасників соціальної мережі ніякими «силовими» методами, адже вони занадто далеко географічно. Не можна їх підкупити, адже їх стільки, що ніяких бюджетів, виділених на просування, не вистачить. Тому пошуковими системами зовнішні посилання з соціальних мереж апріорі визнаються природними, а значить, їм надається достатня для успішного просування вага.

Однак для того щоб набрати значну кількість посилань з соціальних мереж, потрібно стати по-справжньому цікавим її учасникам. Деякі оптимізатори шахраюють – реєструють фальшиві акаунти для розміщення зовнішніх посилань. Це захоплює лише спочатку. Занадто це велика праця – розміщувати посилання вручну.

Загалом, соціальні мережі це дуже перспективний для просування електронного дорадництва напрямок. Хоча і досить важкий. Необхідно знаходити людей і групи які можуть бути зацікавлені у співробітництві, чи у інформації що надає система, створювати групи за інтересами, наповнювати їх релевантною інформацією що може заохотити людей скористатися системою електронного дорадництва.

2.2. Шляхи реалізації процесу навчання та консультування за допомогою інтернет-ресурсів в сучасних умовах

Пріоритетом розвитку сучасної освіти України є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує подальше вдосконалення

освітнього процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

Для ефективного функціонування системи освіти (регіональної, національної) важливого значення набуває активне використання міжнародних джерел та веб-ресурсів в інформаційному забезпеченні освіти, оптимальне впровадження комунікаційних технологій у навчальний процес.

Глобальна комп'ютерна мережа Інтернет відкриває реальні можливості для неперервної освіти, тобто «навчання впродовж усього життя», що стало ключовою ідеєю розвитку сучасної системи освіти в усьому світі, повсякденного співробітництва установ в Україні та за її межами.

У зв'язку з цим особливе значення має організація інформаційної освіти, підвищення інформаційної культури.

Щоб розкрити роль та значення веб-ресурсів, проаналізуємо сутність понять "веб-сайт", "веб-портал", "веб-ресурс".

Поняття ресурс трактується як джерело, запас чого небудь (природні, енергетичні, матеріальні, трудові, фінансові ресурси). Інформаційні технології дозволяють виділити ще один вид ресурсів – інформаційні. Як інформаційні ресурси розуміємо запас, джерело інформаційних даних (книги, журнали, статті, словники, енциклопедії та інше).

Вживаючи термін "веб", маємо на увазі інформаційний ресурс, який відноситься до простора web. Як відомо, веб-простір можна організувати як локально, так і глобально. Вживаючи прикметник "освітні", таким чином, відносимо даний ресурс до сфери освіти. Тому варто визначити місце (роль) освітніх інформаційних ресурсів у сфері освіти.

Основним способом і засобом здобуття освіти є навчання. В навчальному процесі освітні інформаційні ресурси є засобами навчання. За допомогою інформаційних освітніх ресурсів можна організувати засвоєння знань особистості,

формування в неї практичних умінь і навичок, а значить, – забезпечити здобуття освіти на всіх її рівнях.

Таким чином, освітні веб-ресурси – це інформаційні ресурси, які призначені для забезпечення освіти, розміщені у веб-просторі локальної чи глобальної мережі у вигляді різних форматів (текстового, графічного, архівного, аудіо- та відеоформатів і т.д.).

До основних типів таких ресурсів належать:

- електронні підручники; системи тестування;
- інформаційно-пошукові довідкові системи;
- засоби математичного та імітаційного моделювання;
- засоби автоматизації професійної діяльності;
- інтерфейси до лабораторій віддаленого доступу;
- сервісні програмні засоби автоматизації навчального середовища.

Веб-сайт або просто сайт (англ. website, від web – павутина, site – місце) – це одна або сукупність веб-сторінок, доступних в Інтернеті, певний інформаційний ресурс (комерційний, бібліотеки, фотогалереї або все зібране разом в одному місці під наданою йому унікальною адресою).

Освітній сайт – це набір взаємопов'язаних веб-сторінок, об'єднаних спільною тематикою, призначений для забезпечення освіти. Сайт може бути розміщеним у веб-просторі локальної чи глобальної мережі.

Застосування інформаційного простору в галузі освіти стало загальною необхідністю. Освітні веб-ресурси можуть і повинні стати одним з пріоритетних засобів і способів самоосвіти. Вони є ефективним організаційним елементом регіональної системи освіти, адже нові інформаційні технології впливають на всі компоненти освіти: зміст, методи та організаційні форми навчання, дозволяють вирішувати складні та актуальні завдання для забезпечення інтелектуально-творчого розвитку.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Потреба у оперативному та ефективному доступі широких кіл населення до джерел різноманітних відомостей та послуг є важливою проблемою розвитку національної системи консультування в Україні. Задовольнити цю потребу можливо за умов переважного використання інформаційних систем на базі мережі Інтернет для збирання, реєстрації, опрацювання, розподілу (каталогізації) інформації та надання консультацій. Це можливе за умови використання інтерактивних інформаційних систем.

Створення спеціалізованих Інтернет-порталів для надання консультаційних послуг є одним із найперспективніших заходів у цьому напрямі.

Для ефективного функціонування системи освіти (регіональної, національної) важливого значення набуває активне використання міжнародних джерел та веб-ресурсів в інформаційному забезпеченні освіти, оптимальне впровадження комунікаційних технологій у навчальний процес.

Глобальна комп'ютерна мережа Інтернет відкриває реальні можливості для неперервної освіти, тобто «навчання впродовж усього життя», що стало ключовою ідеєю розвитку сучасної системи освіти в усьому світі, повсякденного співробітництва установ в Україні та за її межами.

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНЬ ФАХІВЦІВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОГО ДОРАДНИЦТВА

3.1. Методика створення об'єднань фахівців за видами діяльності

Об'єднання фахівців за видами діяльності в системі електронного дорадництва належать до інформаційно-консультаційних структур, що діють у будь-який час та у будь-якому місці.

Об'єднання фахівців за видами діяльності, або Спільноти практиків (СП) являються основною дієвою одиницею системи електронного дорадництва е-Дорада. Вони визначаються як інформаційно-консультаційна віртуальна предметна мережа контент-провайдерів, що включає сертифікованих дорадників та експертів-дорадників, представників державних установ та не державних організацій які володіють знаннями і уміннями в предметній області і готові працювати разом протягом тривалого часу для подальшого розвитку та обміну знаннями в формі освітньо-наукових продуктів і інноваційних програм (рис. 3.1).

До складу кожної СП входять спеціалісти різноманітних галузей, що спрямують свою роботу на узагальнення існуючої інформації, створення нових знань, надання кваліфікованих відповідей на запитання, і інтерактивну взаємодію з користувачами за допомогою новітніх інформаційних технологій (відео конференцій, чартів, соціальних мереж). СП – динамічні групи, де ступінь зайнятості спеціалістів залежить від їх зацікавленості та наявності у них часу для участі в роботі СП. Обсяг інформації створений цими спільнотами постійно розширюється, для надання користувачам найактуальніших даних. Членами об'єднань можуть стати викладачі, науковці, представники урядових структур, Мінагрополітики, навчально-дослідних господарств, агробізнесу, асоціацій фермерів, дорадників, союзу кооператорів та ін.

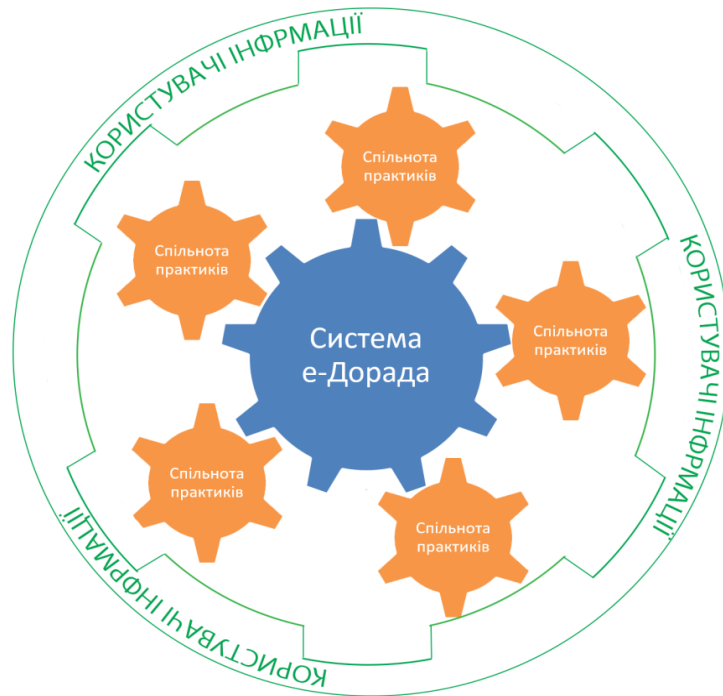

Рисунок 3.1 – Модель системи е-Дорада в Україні

Для системи е-Дорада, Спільнота практиків (СП) визначається як віртуальна предметна мережа контент-провайдерів, що включає сертифікованих експертів-дорадників із науково-педагогічних працівників, галузевих експертів, представників державних установ та не державних організацій які володіють знаннями і уміннями в предметній області і готові працювати разом протягом тривалого часу для подальшого розвитку та обміну знаннями в формі освітніх продуктів і програм.

Основні функції Спільноти практиків:

- Допомога у задоволенні потреб у знаннях своїх членів або клієнтів.
- Стратегічне управління наявними знаннями у своїй конкретній предметній області, у тому числі оновлення і підтримка даних.
- Кращий практичний розвиток освітніх продуктів і програм.
- Інновації в предметній області знань і їх донесення до користувачів.
- Постійна взаємодія з користувачами.

- Відповіді на запитання (гаряча лінія).

На початкових етапах роботи нової спільноти важливо в першу чергу забезпечити наступне функціонування:

- Підтримка функції «Запитати консультанта»;
- Створення статей та наповнення баз даних відповідного галузевого напрямку, створення переліку частих запитань за тематикою та відповідей на них (FAQ);
- Підготовка електронних навчальних курсів та посібників;
- Регулярне проведення Вебінарів (онлайн-зустрічей) з актуальних питань.

Вебінари

Важливою складовою ефективного функціонування електронного дорадництва є регулярне проведення вебінарів.

Вебінар (веб-конференція, онлайн-семінар, англ. Webinar) – різновид веб-конференції, проведення онлайн-зустрічей або презентацій через Інтернет. Під час веб-конференції кожен з учасників знаходиться біля свого комп'ютера, а зв'язок між ними підтримується через Інтернет за допомогою завантаженої програми, встановленої на комп'ютері кожного учасника, або через веб-додаток (покладаючись на Adobe Flash, Java, або WebRTC). В останньому випадку, щоб приєднатися до конференції потрібно просто ввести URL (адресу сайту) у вікні браузера, або перейти за наданим посиланням.

Загальна інформація, «Часті питання» та базові статті

Члени СП мають підготувати оглядовий матеріал щодо тематики спільноти з викладенням основних положень та понять. У розділі «Часті питання» бажано зібрати перелік питань що найчастіше виникають у користувачів з відповідною тематикою і дати на них відповіді, щоб запобігти зайвих дискусій та втраті часу під час подальшої роботи. Потрібно виявити матеріали що можна опублікувати «вже

зараз», для створення базового наповнення сторінки спільноти, і які будуть цікаві для нових користувачів.

Електронні курси та посібники

Створити перелік курсів та посібників які було б доцільно створити або адаптувати під використання в системі е-Дорада, та почати їх розробку на платформі elearn.pubip.edu.ua – це система управління навчальним контентом. За допомогою даної системи можна створювати електронні навчальні курси і проводити як аудиторне (очне) навчання, так і навчання на відстані (заочне/дистанційне).

3.2. Проект Growex та основні засади його існування

Аграрії - це люди, яким постійно треба приймати рішення, і саме від правильності цих рішень залежить їх урожай, прибуток, а також економіка країни! Для того, щоб прийняти ефективне рішення необхідно володіти великою кількістю інформації, а також витратити досить часу на його реалізацію та контроль.

Успіх в аграрному бізнесі - це результат комплексного підходу, в процесі якого необхідний постійний аналіз та удосконалення технологій, що використовуються.

"Хто володіє інформацією - той володіє світом" - вислів, з яким неможливо не погодитись. А у сучасному сільськогосподарському виробництві інформація є не менш важливим фактором, ніж земля, праця та капітал.

Для того, щоб мати можливість формувати правильні думки та приймати правильні рішення необхідна наявність ефективного обміну інформацією, для чого і існує аграрний консалтинг.

На сьогоднішній день існує багато дорадчих служб, які діють на комерційній основі і функціонують відповідно до чинного законодавства. Але сьогодні я маю намір розповісти про інформаційний портал, який діє на безкоштовній основі, і щодня допомагає фермерам та агрономам вирішувати важливі питання.

Найважливішим питанням, звісно, є "Як отримати найбільше прибутку?", але не все так просто. Для того щоб отримати хороший урожай - необхідно засвоїти цілу систему знань, а потім ще й вміти ці знання застосувати, що не завжди буває так просто.

Саме тому, на допомогу аграріям, і приходить освітній ресурс - " Harvest Diary ", який в питаннях та відповідях дає рекомендації відносно будь-якого питання, що в майбутньому зможе лише примножити прибутки товаровиробників.

Проект існує відносно недавно - повноцінне функціонування почалося з кінця травня 2017 року, хоча планування проекту почалося ще восени, (майже рік тому). На сьогоднішній день вже став достатньо популярним в межах своєї цільової аудиторії, і щодня лише примножує кількість шанувальників.

Нову інформацію можна знайти щодня, у вигляді статей українською та російською мовами на сайті (в перспективі планується переклад і третьюю мовою - англійською), а також відео на каналі ютуб, що дає можливість прослухати ту ж саму інформацію від висококваліфікованих фахівців. Також щодня відбувається онлайн-моніторинг питань від глядачів, на які обов'язково надається професійна відповідь.

Для більш детального ознайомлення з проектом Growex проведемо SWOT-аналіз (додаток А).

Отже, в цілому проект функціонує достатньо ефективно, і повністю виконує свою роль інформаційного, освітнього, та консалтингового ресурсу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

Об'єднання фахівців за видами діяльності в системі електронного дорадництва належать до інформаційно-консультаційних структур, що діють у будь-який час та у будь-якому місці.

Об'єднання фахівців за видами діяльності, або Спільноти практиків (СП) являються основною дієвою одиницею системи електронного дорадництва е-Дорада. Вони визначаються як інформаційно-консультаційна віртуальна предметна мережа контент-провайдерів, що включає сертифікованих дорадників та експертів-дорадників, представників державних установ та не державних організацій які володіють знаннями і уміннями в предметній області і готові працювати разом протягом тривалого часу для подальшого розвитку та обміну знаннями в формі освітньо-наукових продуктів і інноваційних програм.

Створені спільноти є пілотними, основна робота над ними продовжується і доступний функціонал і матеріали будуть розширюватись по мірі приєднання до проектів спеціалістів та користувачів, але результати вже є і вони досить обнадійливі. Робота над спільнотами буде продовжуватись в рамках проекту електронного дорадництва е-Дорада.

На даний момент аудиторія проекту Crowex на каналі сайту youtube.com налічує близько 2,5 тисяч підписників і їх кількість постійно зростає. Канал містить в собі близько сотні відео-матеріалів, які на даний момент виходять щодня за графіком. За статистикою сума кількості переглядів на каналі загалом становить 255 тис. переглядів.

Таким чином, можна стверджувати, що не дивлячись на досить специфічну тематику – інформаційний ресурс має досить широку аудиторію користувачів, кожен з яких слідкує за оновленнями щодня, тим самим підвищуючи рівень своєї освіченості в окремих темах, і маючи можливість отримати відповіді на питання у будь-який зручний для нього спосіб, використовуючи мережу Інтернет.

ВИСНОВКИ

У роботі здійснено обґрунтування теоретичних і методологічних засад та аналіз практичної роботи щодо організації процесу надання освітніх та консалтингових послуг за допомогою системи електронного дорадництва. Одержані результати дозволили обґрунтувати висновки та пропозиції, що відображають вирішення завдань відповідно до поставленої мети.

За результатами аналізу теоретичних засад щодо аграрного консалтингу, було визначено, що успішність аграрного сектору в значній мірі залежить від його динамічності щодо освоєння новітніх технологій, використання ринкової кон'юнктури, а також організаційних змін, необхідних для його поступального розвитку. Таким чином, головною метою системи сільськогосподарського дорадництва є поширення та впровадження у виробництво сучасних досягнень науки, техніки і технологій, а також надання сільськогосподарським товаровиробникам і сільському населенню дорадчих послуг з питань менеджменту, маркетингу, застосування сучасних технологій та розвитку соціальної сфери села, підвищення рівня знань та вдосконалення практичних навичок прибуткового господарювання сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення. Отже, аграрний консалтинг відіграє важливу роль в розвитку сільськогосподарського сектору країни.

В роботі також визначено, що на сьогоднішній день найважливішою складовою освіти людини є вільне володіння інформаційними технологіями, а розвиток сучасної цивілізації напряму залежить від глобальних перетворень інформаційних ресурсів і засобів їх використання в усіх регіонах світу. Тому було визначено шляхи реалізації процесу навчання та консультування за допомогою інтернет-ресурсів в сучасних умовах. Зокрема звернули увагу на інформаційні ресурси, які призначені для забезпечення освіти, розміщені у веб-просторі та

існують у вигляді різних форматів (текстового, графічного, архівного, аудіо- та відеоформатів і т.д.).

Одним з найефективніших напрямів підвищення ефективності інформаційно-консультаційного забезпечення сільськогосподарських виробників, як показали проведені дослідження, є застосування інформаційних технологій та системи електронного дорадництва. В умовах недостатнього рівня фінансування розвиток електронної системи інформаційно-консультаційного забезпечення та створення у її рамках об'єднань фахівців сприятиме вирішенню багатьох актуальних питань щодо пошуків процесу передачі знань і інновацій за принципом «у будь який час» та «у будь якому місці». Така система пропонує достовірні знання з різних питань, надійні відповіді, що засновані на ґрунтовному дослідженні, зв'язок з найкращими фахівцями університетів, креативні рішення сьогоденних складних проблем, інтерактивні відповіді стосовно специфічних потреб користувачів, надійну і перевірену інформацію.

За результатами аналізу організації процесу надання освітніх та консалтингових послуг за допомогою Crowex, можна зробити висновок, що не дивлячись на досить специфічну тематику – інформаційний ресурс має досить широку аудиторію користувачів, кожен з яких слідкує за оновленнями щодня, тим самим підвищуючи рівень своєї освіченості в окремих темах, і маючи можливість отримати відповіді на питання у будь-який зручний для нього спосіб, використовуючи мережу Інтернет. SWOT-аналіз Growex показав, що ресурс має багато сильних сторін та можливостей, а також мало слабких сторін та загроз.

Таким чином, Crowex можна вважати ефективним інструментом підвищення агрономічної освіченості та професіоналізму аграріїв, а також провадження аграрного консалтингу, який реалізує процеси своєї діяльності за допомогою інноваційних технологій, зокрема інтернет – ресурсів, що є актуальним і необхідним враховуючи сучасні умови життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Верба В. А. Організація консалтингової діяльності: Навч. посіб. /В. А. Верба, Т. І. Решетняк . – К.: КНЕУ, 2000. – 244 с.
2. Галич О.А. Сільськогосподарське дорадництво : навч. посібник / О.А. Галич. – К., 2007. – 368 с.
3. Закон України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» № 1807-ІУ від 17.06.2004 р. – www.rada.gov.ua
4. Кальна-Дубінюк Т.П. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення сільськогосподарських підприємств : монографія / Т.П. Кальна-Дубінюк. – Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2012. – 363 с.
5. Кальна-Дубінюк Т.П. Школи-тренінги з актуальних питань інноваційного консалтингу / Т.П. Кальна-Дубінюк // Інноваційно-технологічні процеси підготовки фахівців природничо- аграрної сфери : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Ніжин 25-26 лютого 2010 р.– Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2010. – С. 161-163.
6. Кальная-Дубинюк Т.П. Информационно-консультационные системы как эффективный инструмент управления материальными ресурсами / Т.П. Кальная-Дубинюк, Е.Ф. Шаповал // Вестник АПК Верхневолжья. – 2014. – № 3 (27). – С. 21-24.
7. Кальна-Дубінюк Т.П. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення сільсько- господарських підприємств : монографія / Т.П. Кальна-Дубінюк. – Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2012. – 363 с.
8. Клокар Н.І. Розвиток інформаційно-навчального середовища освітньої системи регіону в контексті забезпечення рівного доступу до якісної освіти [Електронний ресурс] / Н.І.Клокар // Народна освіта : електронне наукове фахове

видання. – 2008. – Випуск 3(6). – Режим доступу
[:http://www.narodnaosvita.kiev.ua/vupysku/6/statti/1klokar/klokar.htm](http://www.narodnaosvita.kiev.ua/vupysku/6/statti/1klokar/klokar.htm).

9. Кошелев В.М. Оценка эффективности консультационной деятельности в сельском хозяйстве / В.М. Кошелев // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес». – 2011. – Вип. 163. – Ч. 3. – С. 48-51.

10. Консалтинг менеджмента, или Как улучшить свой бизнес/под ред. М. Калверта;пер. с англ. И. Гаврилова.– М.: ФАИР-ПРЕСС, 2005. – 392 с.

11. Кропивко М.Ф. Шляхи розвитку сільськогосподарського дорадництва в Україні / М.Ф. Кропивко // Науковий вісник НУБіП України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес». – 2011. – Вип. 168. – Ч. 3. – С. 10-16.

12. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002.– № 26. – С. 3.

13. Макхэм К. Управленческий консалтинг / К. Макхэм ; пер. с англ. – М. : Дело и Сервис, 1999. – 288 с.

14. Машкова, С. Р. Интернет-журналистика: навчальний посібник – Тамбов: Вид-во тамб. держ. техн. ун-ту, 2006. – 80 с.

15. Переверзев М.П. Менеджмент в сфере культуры и искусства : учеб. пособие / М.П. Переверзев, Т.В. Косцов ; под ред. М.П. Переверзева. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 192 с.

16. Федорчук О.С. Використання можливостей мережі Інтернет у діяльності закладів освіти / О.С.Федорчук, Ю.О.Дорошенко // Інформатизація середньої освіти: програмні засоби, технології, досвід, перспективи : навчально-методичний посібник / за ред. В.М.Мадзігона та Ю.О.Дорошенка. – К. : Педагогічна думка, 2003. – С. 250-272.

17. Steele F. Consulting for Organizational Change /F. Steele // Amherst, MA. - University of Massachusetts Press, 1975.- P.3.

18. Smith G. Democratic Innovations [Электронный ресурс] / G. Smith. - Cambridge : Cambridge university press, 2009. - 232 p.
19. Van Den Ban A.W. Agricultural Extension /A.W. Van Den Ban, H.S. Hawkins . - Blackwell Science, 1996. - 394 p.
20. Venis M. A. // Plant growth substances. – Berlin, 1980. – P. 60-70.
21. Rivera W.M. Contracting for Agricultural Extension / W.M. Rivera, W. Zijp. – CAB International 2002. – 189 p.
22. Kalna-Dubinyuk T. The Development of Extension Service in Ukraine and the Worldwide Experience / T.P. Kalna-Dubinyuk, S.R. Johnson// Text-book. – K. : Agrarna nauka, 2005. – 200 c.
23. Kalna-Dubinyuk T.P. Interactivity Consulting System CONKA for Supporting Viable Rural Communities / T.P. Kalna-Dubinyuk // Supporting viable rural communities: Proceedings of abstracts of the 18th European Seminar on Extension Education/ ESEE, Czech Republic, September 5-8, 2007. – Prague, 2007.– P. 25.

ДОДАТКИ

Додаток А

SWOT-аналіз Growex

<p>Сильні сторони U=400</p> <p>S1: Оригінальність проекту - Z=10 P=10 V=100 Ресурс носить освітній характер і використовує лише матеріали, які сам продукує. Наразі не має вітчизняних аналогів у своїй тематиці.</p> <p>S2: Стабільність виходу матеріалу - Z=10 P=10 V=100 Harvest Diary випускає нові матеріали щодня, згідно з графіком, що забезпечує сабільність каналу інформації.</p> <p>S3: Гнучкість освітнього процесу - Z=10 P=10 V=100 Інформація, викладена в мережі існує у відкритому доступі весь час. Це дає можливість ознайомитись з нею та взяти участь у обговоренні в будь-який час.</p> <p>S4: Взаємодія з аудиторією - Z=10 P=10 V=100 Освітній процес провадиться таким чином, що думки та бажання аудиторії завжди враховуються і задовільняються</p>	<p>Слабкі сторони U=63</p> <p>W1: Відсутність фінансування - Z=9 P=7 V=63 Подача якісного матеріалу вимагає відповідного технічного обслуговування та великий обсяг роботи.</p>
<p>Можливості U=400</p> <p>O1: Підвищення рівня освіченості аграріїв - Z=10 P=10 V=100 Стабільна подача актуальної інформації адаптованої до простого сприйняття.</p> <p>O2: Консалтингові послуги - Z=10 P=10 V=100 Можливість дати професійну відповідь на будь-яке запитання в аграрній тематиці.</p> <p>O3: Збільшення обсягу аудиторії - Z=10 P=10 V=100 Інтернет-ресурси дозволяють швидко збільшувати обсяг аудиторії, залишаючи незмінними кількість поданої інформації.</p> <p>O4: Вплив на економічний стан країни - Z=10 P=10 V=100 Зі зростанням освіченості людей, зайнятих у відповідній галузі - покращується результат їх діяльності.</p>	<p>Загрози U=70</p> <p>T1: Відсутність мотивації - Z=7 P=10 V=70 Можлива відсутність мотивації у власників проекту внаслідок відсутності прибутковості діяльності.</p>

Горизонт планування – теперішній час.

Умовні позначення: S-сила, W-слабкість, O-можливість, T-загроза.

Оцінки: Z – оцінка, P - важливість для нас, V – значущість (розраховується, как $Z \cdot P$).

Кожен фактор оцінюється з урахуванням його значущості V – оцінки його важливості.